

Satranç

oynuyruz

"O siz miydiniz!!"

Satranca özgü bazı terimler vardır. "Körleme", "çok masa gösterisi", "yıldırım" gibi terimler satrancın oynanma türünü belirtirler. Özellikle kuvvetli oyuncular kendilerinden daha zayıf oyunculara karşı "körleme" ve "çok masa gösterisi" türü oyunları seçerler.

Satrançta "körleme" usta bir oyuncunun tahtaya ve taşlara bakmadan oynaması demektir. Yani usta olan oyuncu tahtaya arkasını döner, hatta gözünü bağlar. "Fil a5, kale b4" gibi hamleleri söyler. Rakibiye tahtaya bakarak oynar ve ustanın hamlelerini de onun yerine yapar.

Bir başka oyun türü de "simultane", "çoğul gösteri" ya da "çok masa gösterisi" olarak adlandırılan gösteridir. Bu oyun türü şöyledir: 15-20 (bazen bu sayı yüzleri bulur) oyuncu birer masaya oturur. Masalar döngü oluşturacak şekilde yerleştirilir. Kuvvetli bir usta her biriyle aynı anda oynar. Usta bir hamle yapar, sonra yan masaya geçer, ilk masadaki oyuncu usta yeniden gelene kadar düşünür, usta gelince de hamlesini yapar.

Bu, bütün oyunlar bitene kadar böyle sürer.

Günümüzde çok masa gösterisini dörtyüze yakın masada yapan ustalar var. Çok masa gösterilerinde sonuç yüzde olarak belirlenir. Çok masa gösterilerde bugüne kadar en iyi sonucu, J.R. Capablanca elde etmiş: 102 masada 101 kazanç, bir beraberlik! Başarı oranı % 99,5. En çok masaya karşı gösteri rekoru Hollandalı usta Böhm'e ait: 460 masada 390 kazanç, 21 kayıp, 49 berabere; başarı oranı % 90.

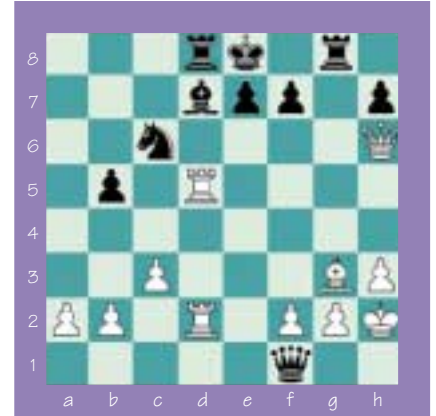
Bir de "körleme çok masa" dediğimiz tür var. Tahmin edebileceğiniz gibi bu, birden fazla masaya karşı yapılan körleme gösteri anlamına geliyor. Körleme çok masa gösteri rekoruysa 62 masa ile Macar usta Flesch'in.

Bu türle ilgili en ilginç olay Alekhine ve Najdorf arasında geçmiş. Bu iki ünlü oyuncu bir turnuvada karşılaşırlar ve berabere kalırlar. Maçtan sonra samimi bir dostluk kurarlar. Bir ara Najdorf, Alekhine'e şöyle der: "Üstat bu ilk karşılaşmamız değil, daha önce de oynamıştık."

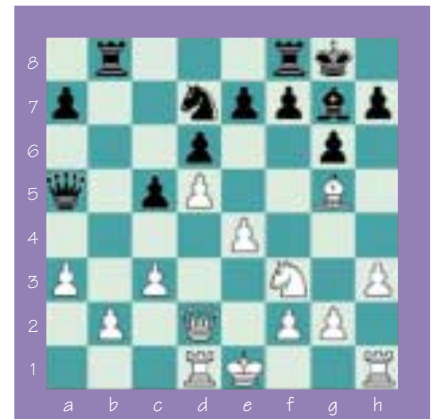
"Öyle mi?" der Alekhine, "Ne zaman acaba? Hatırlayamadım." "Bundan tam on yıl önce, yine bu şehirde bir körleme çok masa gösterinizde rakibiniz olmuştum" diye yanıtlar Najdorf. Alekhine'in "Sonuç ne olmuştu?" sorusuna karşılık olarak "kazanmıştım" der. Alekhine'in yanıtı son derece ilginç ve etkileyicidir: "Ah evet, o gün birisi h7 karesinden filini feda ederek kazanmıştı. O siz miydiniz?"

Siz Olsaydınız Ne Oynardınız?

Varsayalım ki önemli bir turnuvada kuvvetli bir rakiple oynuyorsunuz. Birinci turda aşağıdaki konum oluştu. Siz beyazsınız ve sıra sizde. İki şekilde kazanç gördünüz: 1.Vxc6 ve 1.Kxd7 hangisini seçerdiniz?

Aynı turnuvada ikinci turda yine kuvvetli bir rakiple oynuyorsunuz. Aşağıdaki konum oluştu. Bu kez siz siyahsınız ve yine sıra sizde. 1...Kxb2 hamlesini düşünüyorsunuz. Bu hamleyi yapar mıydınız?

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMLERİ:

Petrosyan-Spassky 1966 çözümü: 1.

Fxf7+ Kxf7 2.Vh8+!! siyah terk eder.

Spassky-Korçnoy 1968 çözümü: 1... Ve2

2.Ae6+! Şh7 3.Vh6+!! siyah terk eder.

Abdullah Sözen